

Komisijas Paziņojums par riska faktoru novērtēšanas rezultātiem un riska samazināšanas stratēģijām šādām vielām: nātrija hromāts, nātrija dihromāts un 2,2',6,6'-tetrabrom-4,4'-izopropilidēndifenols (tetrabrombisfenols A)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2008/C 152/02)

Padomes 1993. gada 23. marta Regulā (EEK) Nr. 793/93 par esošo vielu riska faktoru novērtējumu un kontroli ⁽¹⁾ paredzēti noteikumi par datu paziņošanu, prioritāšu noteikšanu, riska faktoru novērtēšanu un, vajadzības gadījumā, stratēģiju izstrādāšanu esošo vielu bīstamības riska samazināšanai.

Ņemot vērā Regulu (EEK) Nr. 793/93, novērtēšanai saskaņā ar Komisijas Regulām (EK) Nr. 143/97 ⁽²⁾ un (EK) Nr. 2364/2000 ⁽³⁾ attiecīgi par prioritāro vielu trešo un ceturto sarakstu, kā paredzēts Regulā (EEK) Nr. 793/93, par prioritārām identificētas šādas vielas:

- nātrija hromāts,
- nātrija dihromāts,
- 2,2',6,6'-tetrabrom-4,4'-izopropilidēndifenols (tetrabrombisfenols A).

Ziņotāja dalībvalsts, kas izraudzīta saskaņā ar minētajām regulām, atbilstīgi Komisijas 1994. gada 28. jūnija Regulai (EK) Nr. 1488/94, ar ko nosaka principus esošo vielu riska faktoru novērtēšanai attiecībā uz cilvēkiem un vidi ⁽⁴⁾, ir novērtējusi riska faktorus saistībā ar šo vielu kaitīgumu cilvēkam un videi, kā arī piedāvājusi stratēģiju risku samazināšanai saskaņā ar Regulu (EEK) Nr. 793/93.

Notikušas konsultācijas ar Toksikoloģijas, ekotoksikoloģijas un vides zinātnisko komiteju (SCTEE) un Veseļības un vides risku zinātnisko komiteju (SCHER), kuras sniegušas atzinumus par ziņotāju dalībvalstu veikto riska novērtējumu. Šie atzinumi atrodami minēto zinātnisko komiteju tīmekļa vietnē.

Riska faktoru novērtēšanas rezultāti un riska samazināšanas ieteicamās stratēģijas, kā paredzēts 11. panta 2. punktā Regulā (EEK) Nr. 793/93, jāpieņem Kopienas līmenī, un Komisijai tās jāpublicē. Šajā paziņojumā un attiecīgajā Komisijas ieteikumā 2008/454/EK ⁽⁵⁾ sniegti riska faktoru novērtēšanas rezultāti ⁽⁶⁾, kā arī stratēģijas, kā ierobežot iepriekšminēto vielu bīstamības risku.

Šajā paziņojumā iekļautie riska faktoru novērtēšanas rezultāti un riska samazināšanas stratēģijas saskan ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kas izveidota, ievērojot Regulas (EEK) Nr. 793/93 15. panta 1. punktu.

⁽¹⁾ OV L 84, 5.4.1993., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 25, 28.1.1997., 13. lpp.

⁽³⁾ OV L 237, 25.10.2000., 5. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 161, 29.6.1994., 3. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 158, 18.6.2008.

⁽⁶⁾ Riska faktoru novērtēšanas ziņojuma pilns teksts un kopsavilkums atrodami Eiropas Ķīmisko vielu biroja tīmekļa vietnē:

<http://ecb.jrc.it/existing-substances/>

PIELIKUMS

1. DAĻA

CAS Nr. 7775-11-3

EINECS-Nr.: 231-889-5

Molekulformula:	Na ₂ CrO ₄
EINECS nosaukums:	nātrijs hromāts
IUPAC nosaukums:	nātrijs hromāts
Ziņotāja dalībvalsts:	Apvienotā Karaliste
Klasifikācija ⁽¹⁾ :	2.kat.; Kanc.; R45 2.kat.; Mutagen; R46 2.kat.; Reprod.; R60-61 T+;R26 T;R25-48/23 C;R34 Xn;R21 R42/43 N;R50-53

Riska novērtējuma pamatā ir pašreizējā prakse, kas attiecas uz Eiropas Kopienā ražotu vai importētu piecu radniecīgu hroma(VI) savienojumu aprites ciklu, kā aprakstīts pilnajā riska novērtējuma ziņojumā, kuru Komisijai nosūtījusi ziņotāja dalībvalsts⁽²⁾.

Riska novērtējumā, pamatojoties uz pieejamo informāciju, konstatēts, ka Eiropas Kopienā piecus hroma(VI) savienojumus galvenokārt izmanto par izejvielām citu hroma(VI) un hroma(III) savienojumu iegūšanai, kā koksnes konservantu un metālu virsmas apstrādes līdzekļu sastāvdaļu, vasku un K vitamīna ražošanā, pigmentu un katalizatoru sastāvā.

Tos izmanto arī par oksidētājiem kokvilnas krāsošanai, fotoķīmikāliju sastāvā un par korozijas inhibitoriem, pievienojot dzesēšanas ūdenim, kā arī aktīvās ogles ražošanai.

RISKA NOVĒRTĒJUMS

A. Cilvēka veselība

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

STRĀDĀJOŠAJIEM

ir tāds, ka jāveic īpaši riska ierobežošanas pasākumi. Šāds secinājums izdarīts, jo:

- ir bažas par elpošanas ceļu sensoru kairinājumu,
- bažas par acu un ādas kairinājumu,
- bažas par akūtu toksicitāti pēc īslaicīgas iedarbības ielpojot,
- bažas par ādas sensibilizāciju,
- bažas par sasilšanu ar astmu kā arodslimību,
- bažas par reproduktīvo toksicitāti (auglība un attīstības toksicitāte), kas ir sekas atkārtotai iedarbībai ielpojot,
- bažas par mutagenitāti un kancerogenitāti.

⁽¹⁾ Vietas klasifikācija ir noteikta ar Komisijas 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/73/EK, ar ko divdesmit devīto reizi tehnikas attīstībai pielāgo Padomes Direktīvu 67/548/EEK par normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz bīstamu vielu klasifikāciju, iepakojšanu un marķēšanu (OV L 152, 30.4.2004., 1. lpp., labojums ar OV L 216, 16.6.2004., 125. lpp.).

⁽²⁾ Riska faktoru novērtēšanas ziņojuma pilns teksts un kopsavilkums atrodams Eiropas Ķīmisko vielu biroja tīmekļa vietnē:
<http://ecb.jrc.it/existing-substances/>

Nav veikti pietiekami plaši izmēģinājumi par vielas iedarbību uz elpošanas ceļiem un nierēm kā hroma(VI) savienojumu kaitīgās iedarbības sekām pēc to atkārtotas iedarbības ieelpojot, īpaši, lai noteiktu nenovērojamās kaitīgās iedarbības līmeni NOAEL un iedarbību atkarībā no devas. Turklāt viela ir identificēta kā kancerogēna visās devās, arī tādās devās, kas mazākas par nenovērojamās kaitīgās iedarbības līmeni, kad parasti ir vajadzīgi kontroles pasākumi, kas paliek nemainīgi, arī iegūstot vairāk informācijas.

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

PATĒRĒTĀJIEM

ir tāds, ka vajadzīgi īpaši riska ierobežošanas pasākumi. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- ir bažas par mutagenitāti un kancerogenitāti pēc iedarbības caur ādu, pieaugušajiem strādājot ar kokmateriāliem, kas apstrādāti ar vara hroma arsenātu (CCA) pēc sausā paņēmiena, bet bērniem — saskaroties ar rotaļu konstrukcijām no šādiem kokmateriāliem, jo nav iedarbības robežas, kuru šiem beigu punktiem varētu identificēt par veselībai nekaitīgu. Tomēr riska novērtējums rāda, ka šie riski jau patlaban ir zemi. Tas jāņem vērā, izvērtējot esošo kontroles pasākumu piemērotību un īpašu papildu riska samazināšanas pasākumu lietderību.

Nav oficiāla risku raksturojuma par kaitīgo iedarbību uz patērētājiem, kāda var būt kokmateriālu apstrādei ar CCA pēc slapjā paņēmiena. Apvienotajā Karalistē kā nosacījums apstiprināšanai saskaņā ar regulām par pesticīdu kontroli (1986) paredzēts aizliegums piegādāt pēc apstrādes ar CCA pilnīgi neizžāvētus kokmateriālus. Līdzīgi kontroles pasākumi jau var būt spēkā visās pārējās dalībvalstīs. Tomēr, ja visās dalībvalstīs nav īpašu kontroles pasākumu, var būt bažas par visiem attiecīgajiem ar cilvēka veselību saistītajiem beigu punktiem.

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

CILVĒKIEM, KURI PAKĻAUTI IEDARBĪBAI AR VIDES STARPNIECĪBU,

ir tāds, ka vajadzīgi īpaši riska ierobežošanas pasākumi. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- mutagenitātei un kancerogenitātei nav iedarbības sliekšņa, zem kura šiem beigu punktiem var identificēt, ka varētu nebūt nekāda riska cilvēka veselībai. Tomēr riska novērtējums rāda, ka šie riski jau patlaban ir zemi. Tas jāņem vērā, izvērtējot esošo kontroles pasākumu piemērotību un īpašu papildu riska samazināšanas pasākumu lietderību.

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

CILVĒKA VESELĪBU (fizikāli ķīmiskajām īpašībām)

ir tāds, ka patlaban nav vajadzīga sīkāka informācija un/vai testēšana, vai riska samazināšanas pasākumi papildus tiem, ko jau izmanto. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- riska novērtējums norāda, ka risks nav sagaidāms. Riska samazināšanas pasākumi, ko jau izmanto, tiek uzskatīti par pietiekamiem.

B. Vide

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

ATMOSFĒRU

ir tāds, ka patlaban nav vajadzīga sīkāka informācija un/vai testēšana, vai riska samazināšanas pasākumi papildus tiem, ko jau izmanto. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- riska novērtējums norāda, ka risks nav sagaidāms. Riska samazināšanas pasākumi, ko jau izmanto, tiek uzskatīti par pietiekamiem.

Vides riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

ŪDENS EKOSISTĒMU UN SAUSZEMES EKOSISTĒMU

1. ir tāds, ka vajadzīga papildu informācija un/vai testēšana. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- ir bažas par kaitīgo iedarbību, ko uz tādu vides segmentu kā sedimenti rada ražošanas, pigmentu ražošanas, hroma oksīda ražošanas, ādu miecēšanas šķīdumi, koksnes aizsardzības līdzekļu ražošanas un to lietošana, izmantošanā esošs ar tiem apstrādāts koks, metālu virsmas ķīmiskās apstrādes līdzekļi un metālu ķīmiskā apstrāde.

Informācijas un/vai testēšanas prasības ir:

- toksicitātes testēšana sedimentos dzīvojošajiem organismiem.

Tomēr vides risku ierobežošanas stratēģijas īstenošana II iedaļā un attiecīgs Komisijas ieteikums 2008/454/EK ⁽¹⁾ varētu novērst nepieciešamību pēc papildu informācijas;

- ir bažas par kaitīgo iedarbību, kas nav tieši saistīta ar kādu vides segmentu, kā netieša iedarbība uz plēsīgajiem dzīvniekiem, kuru barošanās ķēdēs ietilpst gliemenes, kuras ietekmē pigmentu ražošana, hroma oksīda ražošana, ādu mīcēšanas šķīdumi, koksnes aizsardzības līdzekļu ražošana, izmantošanā esošs ar tiem apstrādāts koks, metālu virsmas ķīmiskās apstrādes līdzekļu ražošana un metālu ķīmiskā apstrāde.

Informācijas un/vai testēšanas prasības ir:

- papildu pētījumi par hroma uzņemšanu dzīvajos organismos, izņemot zivis, hroma iedarbības raksturojums uz šiem organismiem un hroma toksicitāte organismiem, kuri pārtiek no citiem organismiem, kas satur hromu.

Tomēr vides risku ierobežošanas stratēģijas īstenošana II iedaļā un attiecīgs Komisijas ieteikums 2008/454/EK varētu novērst nepieciešamību pēc papildu informācijas;

2. ir tāds, ka vajadzīgi īpaši riska ierobežošanas pasākumi. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- ir bažas par kaitīgo iedarbību uz ūdens un sauszemes vidi, ko rada ražošana (tikai uz ūdens vidi, vienā uzņēmumā) — pigmentu ražošana, hroma oksīda ražošana, ādu mīcēšanas šķīdumi, koksnes aizsardzības līdzekļu ražošana un to lietošana, izmantošanā esošs ar tiem apstrādāts koks, metālu virsmas ķīmiskās apstrādes līdzekļu ražošana un metālu ķīmiskā apstrāde.

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

MIKROORGANISMIEM NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IEKĀRTĀS

ir tāds, ka vajadzīgi īpaši riska ierobežošanas pasākumi. Šis secinājums ir izdarīts, jo:

- ir bažas par pigmentu ražošanas, hroma oksīda ražošanas, ādu mīcēšanas šķīdumu, koksnes aizsardzības līdzekļu ražošanas, izmantošanā esoša ar tiem apstrādāta koka, metālu virsmas ķīmiskās apstrādes līdzekļu ražošanas un metālu ķīmiskās apstrādes ietekmi uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbību.

RISKA IEROBEŽOŠANAS STRATĒGIJA

STRĀDĀJOŠIEM

Vispārārtzīts, ka patlaban Kopienas līmenī spēkā esošie tiesību akti, kas attiecas uz strādājošo aizsardzību, jo īpaši Padomes Direktīva 2004/37/EK ⁽²⁾ (Direktīva par kancerogēniem un mutagēniem), nodrošina pietiekamu tiesisku regulējumu šo vielu radītā riska ierobežošanai vajadzīgajā apjomā, un tas ir jāizmanto.

Šā regulējuma satvarā ir ieteicams:

- Kopienas līmenī noteikt hroma(VI) savienojumu arodekspozīcijas robežvērtības saskaņā ar Direktīvu 98/24/EK ⁽³⁾ vai attiecīgi Direktīvu 2004/37/EK;
- Kopienas līmenī noteikt hroma(VI) savienojumu satura robežvērtību bioloģiskos objektos saskaņā ar Direktīvu 98/24/EK.

PATĒRĒTĀJIEM un CILVĒKIEM, KURI PAKĻAUTI IEDARBĪBAI AR VIDES STARPNIĒCĪBU

- Esošie tiesiskā regulējuma aizsardzības pasākumi, kas vērsti uz patērētājiem un cilvēkiem, kuri pakļauti iedarbībai ar vides starpniecību, jo īpaši Padomes Direktīvas 98/8/EK (Direktīva par biocīdiem) noteikumi un noteikumi Padomes Direktīvā 76/769/EEK par kancerogēnām, mutagēnām un reprodukcijai toksiskām (CMR) vielām, uzskatāmi par pietiekamiem identificēto patērētāju risku novēršanai.

⁽¹⁾ OV L 158, 18.6.2008.

⁽²⁾ OV L 158, 30.4.2004., 50. lpp.

⁽³⁾ OV L 131, 5.5.1998., 11. lpp.

VIDEI

- Pārskatot prioritāro vielu sarakstu, kas atbilst Ūdens pamatdirektīvai (X pielikums 2000/60/EK), Komisijai ieteikts tajā iekļaut hromu;
- Īpaši attiecībā uz hroma(VI) savienojumu reducēšanu par hroma(III) savienojumiem izmantošanai miecēšanas šķīdumiem uz vietas ādu apstrādes uzņēmumos, tiek ierosināts nākamajā redakcijā LPTP atsauces dokumentam ādu apstrādes uzņēmumiem iekļaut attiecīgas norādes par to, ka hroma(VI) savienojumu reducēšana uz vietas uzņēmumos par hroma(III) sāļiem miecēšanas šķīdumu pagatavošanai nav uzskatāma par LPTP;
- Ierosināts, ka Komisija Direktīvā 86/278/EEK par notekūdeņu dūņām iekļauj hroma(VI) satura ierobežojumus notekūdeņu dūņās un augsnē, kā arī paredz gada piesārņojuma slodzes ierobežojumus;
- par biocīdiem patlaban Kopienas līmenī spēkā esošais tiesiskais regulējums (Direktīva 98/8/EK) uzskatāms par pietiekamu pamatu to risku ierobežošanai, kas ir saistīti ar hroma(VI) savienojumus saturošu koksnes aizsardzības līdzekļu lietošanu, un riskiem, kas saistīti ar tādu koka izstrādājumu izmantošanu sadzīvē, kuri valstī apstrādāti ar hroma(VI) savienojumus saturošiem koksnes aizsardzības līdzekļiem.

2. DAĻA

CAS Nr. 10588-01-9

EINECS-Nr.: 234-190-3

Molekulformula:	$\text{Na}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$
EINECS nosaukums:	Nātrija dihromāts
IUPAC nosaukums:	Nātrija dihromāts
Ziņotāja dalībvalsts:	Apvienotā Karaliste
Klasifikācija (1):	O;R8 2.kat.; Kancer.; R45 2.kat.; Mutagen.; R46 2.kat.; Reprod.; R60-61 T+;R26 T;R25-48/23 C;R34 Xn;R21 R42/43 N;R50-53

Riska novērtējuma pamatā ir pašreizējā prakse, kas attiecas uz Eiropas Kopienā ražotu vai importētu piecu radniecīgu hroma(VI) savienojumu aprites ciklu, kā aprakstīts pilnajā riska novērtējuma ziņojumā, kuru Komisijai nosūtījusi ziņotāja dalībvalsts (2).

Riska novērtējumā, pamatojoties uz pieejamo informāciju, konstatēts, ka Eiropas Kopienā piecus hroma(VI) savienojumus galvenokārt izmanto par izejvielām citu hroma(VI) un hroma(III) savienojumu iegūšanai, kā koksnes konservantu un metālu virsmas apstrādes līdzekļu sastāvdaļu, vasku un K vitamīna ražošanā, pigmentu un katalizatoru sastāvā.

Tos izmanto arī par oksidētājiem kokvilnas krāsošanai, fotoķīmikāliju sastāvā un par korozijas inhibitoriem, pievienojot dzesēšanas ūdenim, kā arī aktīvās ogles ražošanai.

(1) Vietas klasifikācija ir noteikta ar Komisijas 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/73/EK, ar ko divdesmit deviņi reizi tehnikas attīstībai pielāgo Padomes Direktīvu 67/548/EEK par normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz bīstamu vielu klasifikāciju, iepakojšanu un marķēšanu (OV L 152, 30.4.2004., 1. lpp., labojums ar OV L 216, 16.6.2004., 125. lpp.).

(2) Riska faktoru novērtēšanas ziņojuma pilns teksts un kopsavilkums atrodams Eiropas Ķīmisko vielu biroja tīmekļa vietnē: <http://ecb.jrc.it/existing-substances/>

RISKA NOVĒRTĒJUMS**A. Cilvēka veselība**

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

STRĀDĀJĒJĀJIEM

ir tāds, ka vajadzīgi īpaši riska ierobežošanas pasākumi. Šāds secinājums izdarīts, jo:

- ir bažas par elpošanas ceļu sensoru kairinājumu,
- bažas par acu un ādas kairinājumu,
- bažas par akūtu toksicitāti pēc īslaicīgas iedarbības ielpojot,
- bažas par ādas sensibilizāciju,
- bažas par saslimšanu ar astmu kā arodslimību,
- bažas par reproduktīvo toksicitāti (auglība un attīstības toksicitāte), kas ir sekas atkārtotai iedarbībai ielpojot,
- bažas par mutagenitāti un kancerogenitāti.

Nav veikti pietiekami plaši izmēģinājumi par vielas iedarbību uz elpošanas ceļiem un nierēm kā hroma(VI) savienojumu kaitīgās iedarbības sekām pēc to atkārtotas iedarbības ielpojot, īpaši lai noteiktu nenovērojamās kaitīgās iedarbības līmeni NOAEL un iedarbību atkarībā no devas. Turklāt viela ir identificēta kā kancerogēna visās devās, arī tādās devās, kas mazākas par nenovērojamās kaitīgās iedarbības līmeni, kad parasti ir vajadzīgi kontroles pasākumi, kas paliek nemainīgi, arī iegūstot vairāk informācijas.

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

PATĒRĒTĀJIEM

ir tāds, ka vajadzīgi īpaši riska ierobežošanas pasākumi. Šis secinājums ir izdarīts, jo:

- ir bažas par mutagenitāti un kancerogenitāti pēc iedarbības caur ādu, pieaugušajiem strādājot ar kokmateriāliem, kas apstrādāti ar vara hroma arsenātu (CCA) pēc sausā paņēmiena, bet bērniem — saskaroties ar rotaļu konstrukcijām no šādiem kokmateriāliem, jo nav iedarbības robežas, kuru šiem beigu punktiem varētu identificēt par veselībai nekaitīgu. Tomēr riska novērtējums rāda, ka šie riski jau patlaban ir zemi. Tas jāņem vērā, izvērtējot esošo kontroles pasākumu piemērotību un īpašu papildu riska samazināšanas pasākumu lietderību.

Nav oficiāla risku raksturojuma par kaitīgo iedarbību uz patērētājiem, kāda var būt kokmateriālu apstrādei ar CCA pēc slapjā paņēmiena. Apvienotajā Karalistē kā nosacījums apstiprināšanai saskaņā ar regulām par pesticīdu kontroli (1986) paredzēts aizliegums piegādāt pēc apstrādes ar CCA pilnīgi neizžāvētus kokmateriālus. Līdzīgi kontroles pasākumi jau var būt spēkā visās pārējās dalībvalstīs. Tomēr, ja visās dalībvalstīs nav īpašu kontroles pasākumu, var būt bažas par visiem attiecīgajiem ar cilvēka veselību saistītajiem beigu punktiem.

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

CILVĒKIEM, KURI PAKĻAUTI IEDARBĪBAI AR VIDES STARPNIECĪBU,

ir tāds, ka vajadzīgi īpaši riska ierobežošanas pasākumi. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- mutagenitātei un kancerogenitātei nav iedarbības sliekšņa, zem kura šiem beigu punktiem var identificēt, ka varētu nebūt nekāda riska cilvēka veselībai. Tomēr riska novērtējums rāda, ka šie riski jau patlaban ir zemi. Tas jāņem vērā, izvērtējot esošo kontroles pasākumu piemērotību un īpašu papildu riska samazināšanas pasākumu lietderību.

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

CILVĒKA VESELĪBU (fizikāli ķīmiskajām īpašībām)

ir tāds, ka patlaban nav vajadzīga sīkāka informācija un/vai testēšana, vai riska samazināšanas pasākumi papildus tiem, ko jau izmanto. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- riska novērtējums norāda, ka risks nav sagaidāms. Riska samazināšanas pasākumi, ko jau izmanto, tiek uzskatīti par pietiekamiem.

B. Vide

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

ATMOSFĒRU

ir tāds, ka patlaban nav vajadzīga sīkāka informācija un/vai testēšana, vai riska samazināšanas pasākumi papildus tiem, ko jau izmanto. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- riska novērtējums norāda, ka risks nav sagaidāms. Riska samazināšanas pasākumi, ko jau izmanto, tiek uzskatīti par pietiekamiem.

Vides riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

ŪDENS EKOSISTĒMU UN SAUSZEMES EKOSISTĒMU

1. ir tāds, ka vajadzīga papildu informācija un/vai testēšana. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- ir bažas par kaitīgo iedarbību, ko uz tādu vides segmentu kā sedimenti rada ražošana, pigmentu ražošana, hroma oksīda ražošana, ādu miecēšanas šķīdumi, koksnes aizsardzības līdzekļu ražošana un to lietošana, izmantošanā esošs ar tiem apstrādāts koks, metālu virsmas ķīmiskās apstrādes līdzekļi un metālu ķīmiskā apstrāde.

Informācijas un/vai testēšanas prasības ir:

- toksicitātes testēšana sedimentos dzīvojošajiem organismiem.

Tomēr vides risku ierobežošanas stratēģijas īstenošana II iedaļā un attiecīgs Komisijas ieteikums 2008/454/EK ⁽¹⁾ varētu novērst nepieciešamību pēc papildu informācijas;

- ir bažas par kaitīgo iedarbību, kas nav tieši saistīta ar kādu vides segmentu, kā netieša iedarbība uz plēsīgajiem dzīvniekiem, kuru barošanās ķēdēs ietilpst gliemenes, kuras ietekmē pigmentu ražošana, hroma oksīda ražošana, ādu miecēšanas šķīdumi, koksnes aizsardzības līdzekļu ražošana, izmantošanā esošs ar tiem apstrādāts koks, metālu virsmas ķīmiskās apstrādes līdzekļu ražošana un metālu ķīmiskā apstrāde.

Informācijas un/vai testēšanas prasības ir:

- papildu pētījumi par hroma uzņemšanu dzīvajos organismos, izņemot zivis, hroma iedarbības raksturojums uz šiem organismiem un hroma toksicitāte organismiem, kuri pārtiek no citiem organismiem, kas satur hromu.

Tomēr vides risku ierobežošanas stratēģijas īstenošana II iedaļā un attiecīgs Komisijas ieteikums 2008/454/EK varētu novērst nepieciešamību pēc papildu informācijas;

2. ir tāds, ka vajadzīgi īpaši riska ierobežošanas pasākumi. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- ir bažas par kaitīgo iedarbību uz ūdens un sauszemes vidi, ko rada ražošana (tikai uz ūdens vidi, vienā uzņēmumā)
  - pigmentu ražošana, hroma oksīda ražošana, ādu miecēšanas šķīdumi, koksnes aizsardzības līdzekļu ražošana un to lietošana, izmantošanā esošs ar tiem apstrādāts koks, metālu virsmas ķīmiskās apstrādes līdzekļu ražošana un metālu ķīmiskā apstrāde.

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

MIKROORGANISMIEM NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IEKĀRTĀS

ir tāds, ka vajadzīgi īpaši riska ierobežošanas pasākumi. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- ir bažas par pigmentu ražošanas, hroma oksīda ražošanas, ādu miecēšanas šķīdumu, koksnes aizsardzības līdzekļu ražošanas, izmantošanā esoša ar tiem apstrādāta koka, metālu virsmas ķīmiskās apstrādes līdzekļu ražošanas un metālu ķīmiskās apstrādes ietekmi uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbību.

RISKA IEROBEŽOŠANAS STRATĒGIJA

STRĀDĀJOŠIEM

Vispārārtzīts, ka patlaban Kopienas līmenī spēkā esošie tiesību akti, kas attiecas uz strādājošo aizsardzību, jo īpaši Padomes Direktīva 2004/37/EK ⁽²⁾ (Direktīva par kancerogēniem un mutagēniem), nodrošina pietiekamu tiesisku regulējumu šo vielu radītā riska ierobežošanai vajadzīgajā apjomā, un tas ir jāizmanto.

⁽¹⁾ OV L 158, 18.6.2008.

⁽²⁾ OV L 158, 30.4.2004., 50. lpp.

Šā regulējuma satvarā ir ieteicams:

- Kopienas līmenī noteikt hroma(VI) savienojumu arodekspozīcijas robežvērtības saskaņā ar Direktīvu 98/24/EK⁽¹⁾ vai attiecīgi Direktīvu 2004/37/EK.
- Kopienas līmenī noteikt hroma(VI) savienojumu satura robežvērtību bioloģiskos objektos saskaņā ar Direktīvu 98/24/EK.

PATĒRĒTĀJIEM un CILVĒKIEM, KURI PAKĻAUTI IEDARBĪBAI AR VIDES STARPNIĒCĪBU

- Esošie tiesiskā regulējuma aizsardzības pasākumi, kas vērsti uz patērētājiem un cilvēkiem, kuri pakļauti iedarbībai ar vides starpniecību, jo īpaši Padomes Direktīvas 98/8/EK (Direktīva par biocīdiem) noteikumi un noteikumi Padomes Direktīvā 76/769/EEK par kancerogēnām, mutagēnām un reprodukcijai toksiskām (CMR) vielām, uzskatāmi par pietiekamiem identificēto patērētāju risku novēršanai.

VIDEI

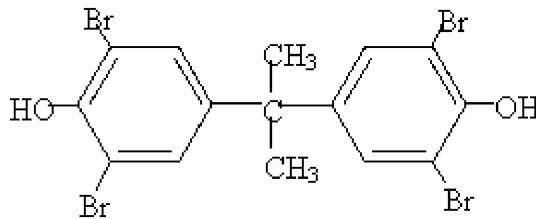
- Pārskatot prioritāro vielu sarakstu, kas atbilst Ūdens pamatdirektīvai (X pielikums 2000/60/EK), Komisijai ieteikts tajā iekļautu hromu;
- Īpaši attiecībā uz hroma(VI) savienojumu reducēšanu par hroma(III) savienojumiem izmantošanai miecēšanas šķīdumiem uz vietas ādu apstrādes uzņēmumos, tiek ierosināts nākamajā redakcijā LPTP atsauces dokumentam ādu apstrādes uzņēmumiem iekļaut attiecīgas norādes par to, ka hroma(VI) savienojumu reducēšana uz vietas uzņēmumos par hroma(III) savienojumiem miecēšanas šķīdumu pagatavošanai nav uzskatāma par LPTP;
- Ierosināts, ka Komisija Direktīvā 86/278/EEK par noteikumu dūņām iekļauj hroma(VI) saturošus ierobežojumus noteikumu dūņās un augsnē, kā arī paredz gaļa piesārņojuma slodzes ierobežojumus;
- par biocīdiem patlaban Kopienas līmenī spēkā esošais tiesiskais regulējums (Direktīva 98/8/EK) uzskatāms par pietiekamu pamatu to risku ierobežošanai, kas ir saistīti ar hroma(VI) savienojumus saturošu koksnes aizsardzības līdzekļu lietošanu, un riskiem, kas saistīti ar tādu koka izstrādājumu izmantošanu sadzīvē, kuri valstī apstrādāti ar hroma(VI) savienojumus saturošiem koksnes aizsardzības līdzekļiem.

3. DAĻA

CAS Nr. 79-94-7;

EINECS-Nr.: 201-236-9

Struktūrformula:

EINECS nosaukums: 2,2',6,6'-tetrabrom-4,4'-izopropilidēndifenols (tetrabrombisfenols A)

IUPAC nosaukums: 2,2',6,6'-tetrabrom-4,4'-izopropilidēndifenols

Ziņotāja dalībvalsts: Apvienotā Karaliste

Klasifikācija⁽²⁾: Nav

Riska novērtējuma pamatā ir pašreizējā prakse, kas attiecas uz Eiropas Kopienā ražotas vai tajā importētas vielas dzīves ciklu, kā aprakstīts pilnajā riska novērtējuma ziņojumā, ko Komisijai nosūtījusi ziņotāja dalībvalsts⁽³⁾.

Riska novērtējumā, pamatojoties uz pieejamo informāciju, konstatēts, ka Eiropas Kopienā vielu galvenokārt izmanto par plastmasu ķīmiski aktīvu antipirēnu vai antipirēna piedevu. Kā ķīmiski aktīvu antipirēnu (ķīmiski saistīts ar polimēru materiāliem) galvenokārt izmanto epoksīdsveķos un polikarbonāta sveķos. Kā antipirēna piedevu izmanto akrilnitrila-butadiēna-stirola (ABS) kaučuks.

⁽¹⁾ OVL 131, 5.5.1998., 11. lpp.

⁽²⁾ Patlaban šī ķīmiskā viela nav iekļauta Direktīvas 67/548/EEK I pielikumā.

⁽³⁾ Riska faktoru novērtēšanas ziņojuma pilns teksts un kopsavilkums atrodams Eiropas Ķīmisko vielu biroja tīmekļa vietnē: <http://ecb.jrc.it/existing-substances/>

RISKA NOVĒRTĒJUMS**A. Cilvēka veselība**

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

STRĀDĀJĒJIEM, PATĒRĒTĀJIEM UN CILVĒKIEM, KURI PAKĻAUTI IEDARBĪBAI AR VIDES STARPNIĒCĪBU,

ir tāds, ka patlaban nav vajadzīga sīkāka informācija un testēšana, vai riska samazināšanas pasākumi papildus tiem, ko jau izmanto. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- riska novērtējums norāda, ka risks nav sagaidāms. Riska samazināšanas pasākumi, ko jau izmanto, tiek uzskatīti par pietiekamiem.

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

CILVĒKA VESELĪBU (fizikāli ķīmiskajām īpašībām)

ir tāds, ka patlaban nav vajadzīga sīkāka informācija un testēšana, vai riska samazināšanas pasākumi papildus tiem, ko jau izmanto. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- riska novērtējums norāda, ka risks nav sagaidāms. Riska samazināšanas pasākumi, ko jau izmanto, tiek uzskatīti par pietiekamiem.

B. Vide

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

ATMOSFĒRU

ir tāds, ka patlaban nav vajadzīga sīkāka informācija vai testēšana, vai riska samazināšanas pasākumi papildus tiem, ko jau izmanto. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- riska novērtējums norāda, ka risks nav sagaidāms. Riska samazināšanas pasākumi, ko jau izmanto, tiek uzskatīti par pietiekamiem.

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

ŪDENS EKOSISTĒMU UN SAUSZEMES EKOSISTĒMU

1. ir tāds, ka vajadzīga papildu informācija un testēšana.

Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- iespējams, ka *TBBPA* saldūdeņu un jūras ūdeņu sedimentos anaerobos apstākļos var noārdīties līdz bisfenolam A. Šis secinājums jāpārskata tiklīdz būs jaunākie dati par ietekmi uz ūdeņiem un bisfenolam A noteikta atbilstošs *PNEC* koncentrācija;
- cits iespējams metabolīts/noārdīšanās produkts — tetrabrombisfenols A bis(metilēteris) — iespējams atbilst *PBT* vielas skrīninga kritērijiem. Lai gan rezultāti var būt nepārliciecināmi, uzskata, ka tas ir neliels sadalīšanās produkts. Ņemot vērā to, ka riska samazināšanas pasākumi jau ir noteikti attiecībā uz dažiem izmantošanas veidiem (kuri samazina pamatsavienojuma vides noslodzi), pašreiz nav ieteikumu veikt konkrētus pasākumus šajā jautājumā;
- rādītāji riska raksturojumā par jūras vidi norāda uz iespējamu risku attiecībā uz dažiem lietojumiem. Jāizvērtē, vai vajadzīgi sīkāka informācija par toksicitāti jūras organismiem, tiklīdz ir zināmi rezultāti par jebkuriem riska samazināšanas pasākumiem, kuri tika veikti, pamatojoties uz saldūdeņu un saldūdeņu sedimentu novērtējumu.

Tomēr gaidāms, ka ar vides risku ierobežošanas stratēģijas īstenošanu, kas ir II iedaļā, un attiecīgu Komisijas ieteikumu 2008/454/EK, varētu pietiekami samazināt vielu koncentrāciju ūdens un sauszemes ekosistēmā un novērst nepieciešamību pēc papildu informācijas.

2. ir jāveic īpaši riska ierobežošanas pasākumi. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- ražošanas vietās, kur *TBBPA* izmanto par antipirēna piedevu *ABS* (akrilonitrila-butadiēna-stirola kaučuks), *PEC/PNEC* attiecība virszemes ūdeņos un sedimentos ir >1;

- ražošanas vietās un pārstrādes vietās, kur *TBBPA* izmanto antipirēna piedevu *ABS*, virszemes ūdeņos un sedimentos *PEC/PNEC* attiecība ir > 1 . Slēdziens par ražošanas vietām ir atkarīgs no tā, vai no šīm ražotnēm lauksaimniecībā izmanto notekūdeņu dūņas (risks nav konstatēts vietās, kur notekūdeņu dūņas netiek izmantotas lauksaimniecībā). *ABS* ražošanas vietās risks ir konstatēts neatkarīgi no sedimentu izmantošanas.

Riska novērtējuma secinājums attiecībā uz

MIKROORGANISMIEM NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IEKĀRTĀS

ir tāds, ka patlaban nav vajadzīga sīkāka informācija un/vai testēšana, vai riska samazināšanas pasākumi papildus tiem, ko jau izmanto. Šāds secinājums ir izdarīts, jo:

- riska novērtējums norāda, ka risks nav sagaidāms. Riska samazināšanas pasākumi, ko jau izmanto, tiek uzskatīti par pietiekamiem.

RISKA IEROBEŽOŠANAS STRATĒGIJA

Riska samazināšanas stratēģijas rezultāti ir izklāstīti attiecīgajā Komisijas ieteikumā 2008/454/EK ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OVL 158, 18.6.2008.